

Studium Vilnense A, vol. 6

Redaktor – Prof. R. Brazis – Editor

Wydanie recenzowane zawiera prace XII Międzynarodowej Konferencji „Nauka a jakość życia”, która odbyła się w Wilnie 26-28 czerwca 2008 roku, oraz materiały pokrewne. Hasła kluczowe: filozofia, wartości duchowe, nauki przyrodnicze, technologia, ekonomia, prawo, polityka, ekologia, ochrona zdrowia, pedagogika, historia. Format A4, 240 stron, w tej liczbie wykresy, tabele, foto, skorowidz autorów. Języki artykułów: angielski, polski, rosyjski; abstrakty w jęz. angielskim.

The peer-reviewed edition presents the proceedings of the XII International Conference on the Science and Quality of Life, Vilnius, June 26-28, 2008, and related topics. Key words: philosophy, spiritual values, natural sciences, technology, economics, law, politics, ecology, health care, pedagogy, history. A4 format, 240 pages incl. graphics, tables, photos, author index. Article languages: English, Polish, Russian; abstracts English.

Recenzuojamas leidinys su XII Tarptautinės konferencijos „Mokslas ir gyvenimo kokybė“, įvykusios 2008 m. birželio 26-28 dd. Vilniuje, ir susijusiais darbais. Raktąžodžiai: filosofija, dvasinės vertybės, gamtos moksmai, technologija, ekonomika, teisė, politika, gamtosaugos, sveikatos apsauga, pedagogika, istorija. A4 formatas, 240 pusl., t. sk. grafikai, lentelės, nuotraukos, autorų rodyklė. Straipsnių kalbos: anglų, lenkų, rusų; santraukos anglų kalba.

*Rada programowa Konferencji * Conference programme council *Konferencijos programinė taryba*

Prof. Romuald Brazis	Prof. Ipolitas Mogilnickis	Prof. Artur Starczewski
Prof. Tomasz Dolegowski	Ks. Prof. Kazimierz Popielski	Prof. Józef Surowaniec
Prof. Wojciech Falkowski	Prof. Zdzisław Ratajek	Prof. Zbigniew Walczyk
Prof. Janina Marciak-Kozłowska	Ks. Prof. Jan Śledzianowski	Dr Eugeniusz G. Vasilevskis
Prof. Tadeusz Miczka	Ks. Dariusz Stańczyk	Prof. Bolesław Wojciechowicz

Zespół organizacyjny Organising group*Org. grupė*
Romuald Brazis Eugeniusz G. Vasilevskis Simona Noreikis (Szymon) Marianna Gil Wiesława Jancewicz

Wsparcie wydawnictwa Support of the edition*Leidybos parama*
Inicjatywa Akademicka „Wschód” Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

*Okładka*Cover*Viršelis*

Edmund Bojanowski (aut. s. Dobromila Chrobok; z pracy Prof. Janiny Marciak-Kozłowskiej w niniejszym wydaniu).
Sesja XII Konferencji “Nauka a jakość życia” w sali Domus Maria (Foto: Szymon)

Viešoji istaiga=Instytucja Wyższej Użyteczności Publicznej=Non-profit institution
© UNIVERSITAS STUDIORUM POLONA VILNENSIS, 2009
Aguonų 22, LT- 03212 Vilnius - 06, Lithuania (Lietuva)
adm@uspv.lt www.uspv.lt

ISSN 1648-7907

Spis treści // Contents

- 3 J. Marciał-Kozłowska. OCHRONKI EDMUNDA BOJANOWSKIEGO // *EDMUND BOJANOWSKI'S SHELTERS*
5 L. Pilarz, HISTORIA WYBRANYCH SZPITALI OKUPOWANEJ WARSZAWY W LATACH 1939-1944 // *HISTORY OF THE WARSAW'S HOSPITALS IN OCCUPATION 1939-1944*
10 Maria Półtorzycka i Józef Półtorzycki, ŚLADY I PAMIĄTKI PRYMASA TYSIACLECIA // *THE PRIMATE'S OF MILLENNIUM TRACES AND TOKENS OF REMEMBRANCE*
16 P. Iwański. ZMARŁ. WYBITNY FILOZOF POLSKI O. PROF. ZW. DR HAB. MIECZYSLAW ALBERT KRAPIEC OP. JEDEN Z OSTATNICH REPREZENTANTÓW KULTURY POLSKI WSCHODNIEJ // *AN OUTSTANDING POLISH PHILOSOPHER FATHER PROF. DR HAB. MIECZYSLAW ALBERT KRAPIEC OP DIED – ONE OF THE LAST REPRESENTATIVES OF EAST POLISH CULTURE*
24 T. Romańska-Faściszewska. LITWA JAKO „NIEZATARTY ZNAK NA DUSZY” TWÓRCÓW POLSKIEJ LITERATURY (na przykładzie Tadeusza Konwickiego) // *LITHUANIA AS “INEFFACEABLE SIGN ON THE SOUL” OF THE CREATORS OF POLISH LITERATURE (Following the Example of Tadeusz Konwicki)*
28 B. Pytlak, WĄTEK WIARY W TWÓRCZOŚCI LITERACKIEJ ZOFII KOSSAK (na przykładzie Krzyżowców i Z otchłani) // *MOTIVE OF BELIEF IN THE LITERARY OUTPUT OF ZOFIA KOSSAK*
31 L. Pawelec, KIERUNKI WYCHOWANIA W POGLĄDACH ANDRZEJA FRYCZA MODRZEWSKIEGO // *THE DIRECTIONS OF EDUCATION IN THE VIEWS OF ANDRZEJ FRYCZ MODRZEWSKI*
33 L. Pawelec, PATRIOTIC EDUCATION IN CONTEMPORARY SCHOOL CONDITIONS
36 R. Górska, EDUKACJA EMOCJONALNA WYZWANIEM DLA WSPÓŁCZESNEJ DYDAKTYKI // *EMOTIONAL EDUCATION AS A CHALLENGE FOR CONTEMPORARY DIDACTICS*
40 J. Karczewska, CHRISTIAN EDUCATION FACING THE TASKS OF A MODERN SCHOOL // *CHRISTIAN EDUCATION FACING THE TASKS OF A MODERN SCHOOL*
44 I. Stańczak, LĘK SZKOLNY JAKO SWOISTA POSTAĆ DYSKOMFORTU DZIECKA // *SCHOOL FEAR AS A SPECIFIC DISCOMFORT OF A CHILD*
47 V. Michalowski. FORMY AGRESJI I STYLE RADZENIA SOBIE ZE STRESEM U UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH // *FORMS OF AGGRESSION AND MANNER OF DEALING WITH THE STRESS AMONG THE SCHOOLCHILDREN OF THE COMPREHENSIVE SCHOOLS*
51 M. Okras, ZAGROŻENIE UZALEŻNIENIEM OD INTERNETU WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ A KONTROLA ZE STRONY RODZICÓW // *THE RISK COMING FROM THE INTERNET AMONG STUDENTS AND THE PARENTAL CONTROL*
55 W. Lis, THE POSITIVE AND NEGATIVE ASPECTS OF THE MASS MEDIA'S INFLUENCE ON THE QUALITY OF A LIFESTYLE
58 T. Lewandowska-Kidoń, DZIECKO W CYBERPRZESTRZENI – PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ // *A CHILD IN CYBERSPACE: THREAT PREVENTION*
62 A. Siedlaczek-Szwed, THE ROLE OF LANGUAGE COMMUNICATION
65 Z. Zbrog and P. Zbrog, EDUCATIONAL AND PSYCHOLINGUISTIC CONTEXTS OF COMMUNICATION AT SCHOOL
69 D. Wośik-Kawala, T. Zubrzycka-Maciąg, MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO NAUKI – WSKAŻÓWKI DLA NAUCZYCIELA // *MOTIVATING STUDENTS TO LEARNING: ADVICE FOR TEACHERS*
73 J. Surowaniec, WADY MOWY PRZEDMIOTEM LOGOPEDII // *SPEECH DISORDERS: THE SUBJECT OF LOGOPEDICS*
76 J. Surowaniec, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ В ЛАТИШСКО-ЛИТОВСКО-ПОЛЬСКОЯЗЫЧНОЙ ЛОГОПЕДИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ // *LATVIAN, LITHUANIAN AND POLISH EQUIVALENTS IN THE NOMENCLATURE OF LOGOPEDICS*
78 J. Kwaśniewska, EDUKACYJNY KONTEKST PISMA JAKO WARTOŚCI ESTETYCZNEJ // *EDUCATIONAL CONTEXT OF THE SCRIPT AS AN AESTHETIC VALUE*
81 D. Korzan and M. Stanisławska, EDUKACJA A JAKOŚĆ ŻYCIA W OPINIACH STUDENTÓW PEDAGOGIKI // *EDUCATION AND QUALITY OF LIFE IN PEDAGOGY STUDENTS OPINIONS*
84 B. Kalinowska-Witek, ROLA DORADCY ZAWODU W PLANOWANIU KARIERY ZAWODOWEJ // *THE ROLE OF PROFESSIONAL ADVISER IN THE CARRIER PLANNING*
89 M. Bogaj, PRACA W SYSTEMIE WARTOŚCI MŁODZIEŻY POLSKIEJ PO ROKU 1990 // *A WORK IN SYSTEM OF VALUES OF POLISH YOUTH AFTER 1990*
92 R. Dutkiewicz, PHYSICAL ACTIVITY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN THE SWIETOKRZYSKIE PROVINCE
97 Z. Ratajek, SZKOŁA WOBEC ZMIENNOŚCI STRUKUR I WARTOŚCI W PONOWOCZESNYM SPOŁECZEŃSTWIE // *THE SCHOOL IN POST-MODERN SOCIETY FACING THE VARIABILITY OF STRUCTURES*
103 Z. Kruszewski, THE ROLE OF THE POLISH HIGHER EDUCATION IN LIFELONG LEARNING
106 A. Matlakiewicz, ROZWÓJ I REGRES W ŻYCIU CZŁOWIEKA DOROSŁEGO // *PROGRESS AND REGRESS IN THE LIFE OF ADULTS*
112 K. Bieńkowska-Robak, STUDENCI Z WADĄ SŁUCHU W POLSKICH UCZELNIACH – WYBRANE ZAGADNIENIA // *DEAF STUDENTS ON POLISH UNIVERSITIES – SELECTED ISSUES*
117 D. Berezowska, WYBITNI NIEPEŁNOSPRAWNI MUZYCY // *GREAT DISABLED MUSICIANS*
120 L. Tomaszewska, ZWIĘŁOKROTNIONA NIERÓWNOŚĆ – JAKOŚĆ ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH // *THE MULTIPLIED INEQUALITY – QUALITY OF LIFE OF DISABLED PEOPLE*
125 W. Orowicz, M. Nowak, OCENA NIEKTÓRYCH WSKAŹNIKÓW KRWI U OSÓB CHORYCH NA CUKRZYCĘ TYPU 1 // *ESTIMATION OF SOME BLOOD INDICES AT THE PATIENTS SUFFERING FROM THE TYPE 1 OF DIABETES*
128 H. Mazur-Zielińska, K. Stęplewska, M. Zieliński, SARKOIDOZA – CHORoba WIELONARZĄDOWA // *SARCOIDOSIS: A MULTISYSTEM DISEASE*
131 M. L. Ignacak, R. Leśniewicz, B. Panasiuk, A. T. Midro, W. H. Trzećiąk, PODŁOŻE MOLEKULARNE ODWRÓCENIA PŁCI U DWÓCH SIÓSTR Z KARIOTYPEM 46XY // *MOLECULAR BASIS OF SEX REVERSAL IN TWO SISTERS WITH 46,XY KARYOTYPE*
135 B. Stasiwicz-Jarocka, B. Panasiuk, A. Jelska, B. Rączkiewicz, A. T. Midro, PROBLEM WAD LETALNYCH U POTOMSTWA NOSICIELI TRANSLOKACJI CHROMOSOMOWYCH JAKO WAŻNY ELEMENT PORADNICTWA GENETYCZNEGO NA PRZYKŁADZIE RODZIN NOSICIELI (t(10;22)(q24;q13)) // *PROBLEMS OF LETHAL MALFORMATIONS IN PROGENY OF FAMILIAL RECIPROCAL CHROMOSOMAL TRANSLOCATION CARRIERS ON THE t(10;22)(q24;q13) CARRIERS AS AN EXAMPLE*
140 E. G. Vasilevskis. KWESTIE WIEDZY I RACJONALNOŚCI W MEDYCYNIE PODJĘTE PRZEZ PROF. DRA STANISŁAWA TRZEBIŃSKIEGO, Cz. IV // *THE PROBLEMS OF COGNITION AND RATIONALITY IN MEDICINE STUDIED BY PROFESSOR STANISŁAW TRZEBIŃSKI. Part IV*
144 A. Sikora, L. Pilarz, and E. Gebcka, „SKÓRA ROLNIKA” CZYLI WPŁYW PROMIENIOWANIA SŁONECZNEGO NA PROCES STARZENIA SKÓRY // *FARMER'S SKIN: THE EFFECT OF SUN EXPOSURE ON SKIN AGING*
148 L. Pilarz, A. Sikora, and E. Gebcka, LEISZMANIOZA SKÓRNA W POLSCE // *CUTANEOUS LEISHMANIASIS IN POLAND*
152 L. Pilarz, A. Sikora, and E. Gebcka, PSYCHODERMATOLOGIA, CZYLI SKÓRA A UMYSŁ // *PSYCHODERMATOLOGY: THE SKIN AND THE MIND*
156 A. Sikora, L. Pilarz, M. Żydek, E. Gebcka, HISTORIA KILY // *HISTORY OF SYPHILIS*
160 A. Klonowska, „... JAKO SMAKUJESZ ...” // „... WHAT'S YOUR TASTE ...”
162 M. Gieffing, and K. Szyfter, WSPÓŁCZESNA GENETYKA A POPRAWA DIAGNOSTYKI I LECZENIA CHORÓB NOWOTWOROWYCH // *CURRENT GENETICS AND THE IMPROVEMENT OF CANCER DIAGNOSTICS AND THERAPY*
167 B. Zawadzka and K. Kowalewska, CONTEMPORARY MAN'S HEALTH: PROTECTIVE FACTORS VS. RISK FACTORS (according to the WHO world health report 2002)

- 169 E. Fleszar, S. Gwardys-Szczęsna, EDUKACJA EKOLOGICZNO-ŚRODOWISKOWA REALIZOWANA WEDŁUG STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WE WSPÓŁPRACY MIEDZYNARODOWEJ I REGIONALNEJ // *ECOLOGICAL AND ENVIRONMENTAL EDUCATION ACCORDING TO THE STRATEGY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE INTERNATIONAL AND REGIONAL COLLABORATION*
- 174 M. Parłak, EDUKACJA EKOLOGICZNA I EDUKACJA REGIONALNA A OSIĄGANIE CELÓW WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO UCZNIÓW W KLASACH I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ // *THE ROLE OF ECOLOGICAL AND REGIONAL EDUCATION IN ACHIEVING THE POINTS OF PATRIOTIC EDUCATION IN EARLY SCHOOL EDUCATION*
- 178 J. L. Komraus, M. Tuszynski, IRON COMPOUNDS IN ANTHROPOGENIC LAKES OF THE UPPER SILESIA IN POLAND INVESTIGATED BY A MÖSSBAUER SPECTROSCOPY
- 181 R. Przewlocka-Sionek, NAJCIEKAWSZE BUDYNKI MIESZKANIOWE W EUROPIE // *MOST INTERESTING HOUSING BUILDINGS IN EUROPE*
- 185 A. Wasilita, KRYTERIA WYBORU INSTRUMENTÓW EKONOMICZNYCH W OCHRONIE ŚRODOWISKA // *CRITERIA FOR CHOOSING ECONOMIC INSTRUMENTS FOR ENVIRONMENTAL POLICY*
- 189 T. Astramowicz-Leyk, CONSTITUTIONAL RIGHTS OF AN INDIVIDUAL IN POLAND AND LITHUANIA IN RELATION TO THE EUROPEAN UNION CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS
- 194 G. Wilk-Jakubowski, VIOLENCE IN THE POST-SEPTEMBER-11 WORLD
- 197 Z. Gębolyś, POLITYKA BIBLIOTECZNA MNIEJSZOŚCI POLSKIEJ NA LITWIE // *LIBRARY POLICY OF POLISH MINORITY IN LITHUANIA*
- 207 E. D. Bialek, NAUKOWCY WOBEC ZAGROŻEŃ GLOBALNEJ WIZJI ŚWIATA // *THE SCIENTISTS TOWARDS A WORLD GLOBAL VISION AND ITS MENACES*
- 212 Z. Dragan, W. Szkołnicki, GLOBALNY POTOP – MIT CZY RZECZYWISTOŚĆ // *GLOBAL FLOOD: MYTH OR REALITY*
- 216 E. Fleszar and S. Gwardys-Szczęsna, „GREEN ENERGY” A CHANCE FOR THE PLANET EARTH’S SURVIVAL IN ACCORDANCE WITH THE ASSUMPTIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT
- 223 A. Straszak, NEW INFORMATION SYSTEMS, TELECOMMUNICATION REVOLUTION, AND NEW QUALITY-OF-LIFE
- Komunikaty w formie streszczeń // Reports in the abstract form only:**
- 229 K. Popieliski, WARTOŚCI W SLUŻBIE ŻYCIU
- 229 J. Śledzianowski, THE BLESSED JERZY MATULEWICZ: THE PATRON OF AGREEMENT AND LOVE BETWEEN LITHUANIANS AND POLES
- 229 P. Iwański, ABOUT A SIGNIFICANT POLISH REPRESENTATIVE OF LEUVEN NEO-THOMIST SCHOOL (to Father Piotr Chojnacki – on the 40. Anniversary of Death)
- 230 T. Sakowicz, FAMILY AND SCHOOL. AND THE INTERNALIZATION OF NORMATIVE SYSTEMS BY AN INDIVIDUAL FOR THE SOCIETY OF THE FUTURE (between tradition and modernity in pedagogy)
- 230 E. G. Vasilevskis, O ETYCE NATURALNEJ ZBUDOWANEJ NA ANTROPOLOGII PRZEZ JĘDRZEJA SNIADECKIEGO (1768-1838), JÓZefa JASINKIEGO (1750-1833) I JÓZEFA WL. BYCHOWCA (1778-1845)
- 230 E.G. Vasilevskis, ZAGADNIENIA EPISTEMOLOGII I FILOZOFII SPOŁECZNEJ W PRACACH PROFESORÓW UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO W WILNIE (1919-1939)
- 231 A. Wielgus, HUMAN RELATIONSHIPS IN IGNATIAN SPIRITUALITY AND JESUIT EDUCATION
- 231 B. Zeler, BÓG W INTERNECIE (DUSZPASTERSTWO INTERNETOWE)
- 231 T. Miczka, MIEJSCE EKOLOGII MORALNEJ WE WSPÓŁCZESNEJ NAUCE I KULTURZE
- 231 Bałk, Ciąślik, Głowiński, T. Grabowski, P. Grabowski, Holard, Kipka, Kiś, Kucia, Lechwar, Ostrowski, Pielesz, Starczewski, Synowice, Urbaničzyk, ROLA I MIEJSCE PLAKATU WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE. 15 PLAKATÓW O WODZIE. Prezenterzy dr Tomasz Kipka i prof. Artur Starczewski (patrz także / see also 161, 188)
- 231 L. Suchocka, PSYCHOLOGICZNA ANALIZA CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA ZDROWIE CZŁOWIEKA
- 232 J. L. Komraus, POSSIBILITIES OF MÖSSBAUER SPECTROSCOPY APPLICATION IN INDUSTRIAL WASTE EXAMINATION
- 232 R. S. Brzozka, CONSUMPTIONISM AND INDIVIDUALISM... ANTITHESIS OR COMPLEMENTARY?
- 232 A. Zawacki, THE REACTIONS OF TAXPAYERS TO TAX REQUIREMENTS AND GOVERNMENT EXPECTATIONS
- 232 D. Sabat, CONTROL OF THE EMPLOYEES OF THE SILESIAN UNIVERSITY OF MEDICINE BY THE SECURITY SERVICE IN THE FIRST HALF OF THE 70^s OF THE 20th CENTURY PRESENTED BY AN EXAMPLE OF THE OPERATION CODE NAMED “ASSISTANT”
- 233 A. Kieszkowska, CONTEMPORARY ROLE OF AN EDUCATOR
- 233 D. Gerasimovič, O. Černiavskaja, A. Gaponovič, J. Jankun, S. Volodkovič, V. Gridziuško, J. Sobieska, WYBRANE PROBLEMY BADAWCZO-KOREKCYJNE MOWY DZIECI CI RODZIN POLSKICH I MIESZANYCH NA WILEŃSZCZYŹNIE
- 233 Z. Stoliński, ROLA KSZTAŁCENIA PROZAWODOWEGO NA ETAPIE SZKOŁY GIMNAZJALNEJ
- 233 E. Szmidt-Sabat, O. Szmidt, D. Sabat, H. Mazur-Zielińska, IMPORTANCE OF MUSIC IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN THE INTEGRATED EDUCATION
- 234 E. Lisowska, UWARUNKOWANIA SELEKCJI SZKOLNEJ
- 234 E. Szumilas, ROZWÓJ SPRAWNOŚCI ROZUMOWANIA DZIECI 6-LETNICH ZDROWYCH I DZIECI Z SPECJALNYMI POTRZEBAMI ZDROWOTNO-EDUKACYJNYMI
- 234 K. Rowiński, POLISH WORDS IN ENGLISH
- 234 J. Limon, CONGENITAL MALFORMATIONS AND GENETIC DISEASES IN ART
- 234 M. Kozačuk, B. Stasiwicz-Jarocka, B. Panasiuk, A. Sawicka, E. Stepien, A. T. Midro, PORADNICTWO GENETYCZNE W RODZINACH NOSICIELI TRANSLOKACJI CHROMOSOMOWYCH ANGĄZUJĄCYCH CHROMOSOM 20
- 235 S. Falkowski and A.T. Midro, DISCUSSION ON THE SURGICAL INTERVENTION IN PARTICULAR GENETIC DISORDERS
- 235 E. Wiland, A. Midro, and M. Kurpisz, GENETIC ASPECTS OF INFERTILITY – MOLECULAR EPIDEMIOLOGY AND CHROMOSOMAL RECIPROCAL TRANSLOCATIONS
- 236 M. Krajewska-Wałasek, A. Jezela-Stanek, K. Spodar, M. Gajdulewicz, E. Malunowicz, E. Ciara, A. Materna-Kiryłuk, D. Wolnik-Brzozowska, B. Goryluk-Kozakiewicz, E. Popowska, K. Chrzanowska, A. Łatos-Bielńska, ZESPÓŁ SMITHA, LEMLEGO I OPITZA W POLSCE: DIAGNOSTYKA, CZĘSTOŚĆ I TERAPIA
- 236 M. Kempa, WOMEN S SCIENTIFIC CAREERS IN SILESIAN MEDICAL UNIVERSITY IN YEARS 1948-2008
- 236 M. Morys, A. Danyś, D. Sabat, DR MARIA KAWECKA – PIONEER OF ONCOLOGICAL CYTODIAGNOSIS IN POLAND
- 236 T. Dołęgowski, VILNIUS AS A POLISH, LITHUANIAN AND EUROPEAN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL CENTRE IN ECONOMICS – YESTERDAY, TODAY, TOMORROW. IMPLICATIONS OF THE BOLOGNA PROCESS FOR THE POLISH COMMUNITY SCIENTIFIC INITIATIVES
- 236 W. Falkowski, POLSKI UNIWERSYTET NA OBČYZNIE: HISTORIA, PERSPEKTYWY I PROBLEMY
- 236 J. Wołkonowski, STAN I PERSPEKTYWY ROZWOJU FILII UwB w WILNIE
- 237 R. Bražis. Kronika i aktualności (patrz także / see also 23, 35, 161, 188, 232)
- 238 **Skorowicz autorów // Author index**